DE OOSTPOST.

LETTERKUNDIG, WETENSCHAPPELIJK EN COMMERCIEEL

NIEUWS- EN ADVERTENTIEBLAD.

PRIJS VAN INTEEKENING.

Voor den geheelen jaargang voor Soerabaya f 15.—
Idem franco per post. „ 17.—
Voor den eersten halven jaargang voor „ „ 7.50
Idem franco per post. „ 9.—
De OOSTPOST verschijnt elken *Maandag* en *Donderdag*.

DONDERDAG 12 MAART.

PRIJS DER ADVERTENTIEN.

De prijs der ADVERTENTIEN is f 1.— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel.
Advertentien met groote letter betalen dubbeld.
Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.

No. 21. VERANTWOORDELIJKE UITGEVERS E. FUHRI & CO, TE SOERABAYA. 1857.

H. H. inteekenaren op den *Oostpost*, die tot heden den inteekenings prijs nog niet mogten voldaan hebben, worden daartoe bij dezen zeer beleefdelijk uitgenoodigd, om geene vertraging in de ontvangst te ondervinden. Het bedrag kan gestort worden, vrachtvrij, te *Batavia* bij de firma VAN HAREN NOMAN & KOLFF, te *Samarang* bij de firma NOMAN KOLFF & Co, en alhier bij

De Uitgevers.

OFFICIEEL GEDEELTE.

JAVASCHE COURANT.

Van den 7den Maart 1857, No. 19.

IN NAAM DES KONINGS!

DE GOUVERNEUR-GENERAAL VAN NEDERLANDSCH-INDIE

Den Raad van *Nederlandsch-Indie* gehoord; *Allen, die dezen zullen zien of hooren lezen,* Salut! *doet te weten:*

Dat Hij,

Overwegende de wenschelijkheid om, voor zooveel de vaart op en van Balie en Lombok aangaat, alle belemmeringen voor het vervolg op te heffen;

Lettende op de art. 20, 29, 31 en 33 van het reglement op het beleid der Regering van Nederlandsch-Indie;

Heeft goedgevonden en verstaan:

Te bepalen, dat het aan alle vaartuigen, hetzij die al dan niet in Nederlandsch-Indie te huis behooren, is toegestaan, om goederen van de eilanden Balie en Lombok over te brengen naar eene der andere Nederlandsch-Indische bezittingen, waar die vaartuigen wettelijk kunnen toegelaten worden, of van die bezittingen naar de eilanden Balie en Lombok uit te voeren.

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze in het staatsblad van Nederlandsch-Indie geplaatst en, voor zooveel noodig, in de Inlandsche en Chinesche talen aangeplakt worden.

Gelast en beveelt voorts, dat alle hooge en lage kollegien en ambtenaren, officieren en justicieren, ieder voor zooveel hem aangaat, aan de stipte naleving dezer de hand zullen houden, zonder oogluiking of annzien des persoons.

Gedaan te Buitenzorg, den 4den Maart 1857.

CHS. F. PAHUD.

De Algemeene Sekretaris,
VAN DE GRAAFF.

(Staatsblad no. 17.)

Civiel Departement.

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol, wegens vertrek, van de verdere waarneming der betrekking van lid in het hoog-militair-geregtshof van Nederlandsch-Indie, de luitenant-kolonel der genie J. C. R. Steinmetz; onder dankbetuiging voor de door hem als zoodanig bewezene diensten.

BEVORDERD:

Tot assistent-resident, de ambtenaar P. L. van Bloemen Waanders, thans kontroleur der eerste klasse, voorloopig te Beliling op Balie werkzaam gesteld;

onder bepaling, dat hij te Beliling werkzaam blijft.

BIJ 'S LANDS BURGERLIJKE OPENBARE WERKEN.

Tot ingenieurs der derde klasse, de aspirant-ingenieurs:
M. J. Schram,
H. van Ketwich,
A. F. Goudriaan en
C. J. van der Schalk;

met bepaling, dat allen op hunne tegenwoordige standplaats zullen blijven.

BENOEMD:

Tot tweeden kommies bij de direktie van financien, de derde kommies bij die direktie A. H. Goldman.

GESTELD:

Ter beschikking van den direkteur der kultures, de benoemde ambtenaar voor de dienst van het boschwezen in Nederlandsche-Indie W. A. A. de Sturler.

MAGTIGING VERLEEND:

Tot de uitreiking aan den particulieren geneesheer A. Hendriks, eener akte van toelating tot de uitoefening der genees- en heelkundige praktijk op Billiton.

Schutterijen, enz.

BIJ DE SAMARANGSCHE SCHUTTERIJ.

BENOEMD:

Tot tweede luitenants, de schutters mr. J. J. Schneiter en H Schallig.

Militair Departement.

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol, uit Z. M. militaire dienst, de betaalmeester der tweede klasse J. F. Schippers.

BENOEMD:

Tot onderkonstrukteur bij den artillerie konstruktiewinkel te Soerabaija, de tweede luitenant der artillerie L. F. Hojel, onlangs uit Nederland aangekomen.

OPROEPING VAN CREDITEUREN.

In de *Javasche Courant* van 4 Maart No. 18 worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels:

Door de Commissarissen te Willen I: van den adjudant onderofficier Schageman.

Door het collegie van boedelmeesteren te Batavia: van wijlen de chinesche vrouw Ang Hoaijnio.

Door de Agenten der Bataviasche Weeskamer te Sumedang: van wijlen Frederik Ditloph Hartsinch.

Door den Testamentairen Executeur te Batavia: van wijlen den heer J. A. Cormane.

VENDU-DEPARTEMENT.

VERKOOPING

Op Vrijdag den 13den Maart.

Voor de toko van den gefailleerden koopman G. Behrend in de stad.

ADVERTENTIEN.

GEBOORTEN.

Bevallen van eene welgeschapene *DOCHTER*, D. C. SCHREUDER, *Coenraad.*
Soerabaya, 12 *Maart* 1867. (166)

VENDUTIE.

Door de weeskamer zal op *Vrijdag den 13den dezer*, voor de toko van G. BEHREND, vendutie worden gehouden van DIVERSE TOKO-GOEDEREN, waaronder DAMES ARTIKELEN; zullende de toko 's daags te voren geopend worden, en de te verkoopen goederen voor het publiek te bezigtigen zijn.

SOERABAYA, 6 *Maart* 1857. (154) *De Secretaris der Weeskamer,* PLOEGMAN.

VENDUTIE

Op Maandag den 16den dezer,

Zal vendutie worden gehouden ten sterfhuize van den Chinees KWEE KINGTJEE, van MEUBELAIRE GOEDEREN, waaronder mahonyhouten STOELEN en BANKEN, TAFELS met MARMEREN BLADEN, SPIEGELS, SCHILDERIJEN, KLEEDERKASTEN, alsmede handels artikelen bestaande in DRILLS, WIT KATOEN, CHITZEN, MEEL, en voorts EEN SCHEEPS-MAST, zoo goed als nieuw. (161)

UITVERKOOP

Op Woensdag den 25sten Maart,

BIJ

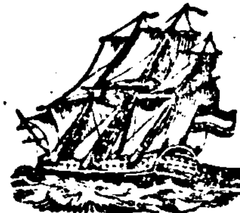
S. H. WANDERS, *Hoek Kalie-Sossok No. 2.*

Van RESTANTEN van TOKO-GOEDEREN, als: HANG-, en STAANDE KLOKKEN, LAMPEN, PENDULES, SPIEGELS, SCHILDERIJEN, OUD-, ZILVER- en DIAMANTWERKEN, SIGAREN, WAGEN, PAARDEN, DRANKEN, OLIE- en AZIJNSTELLEN, verscheidene soorten van LAKENS, gestreepte en geruite ZIJDE voor Kleeden, JACONETS, ZIJDEN VESTENSTOFFEN, ZIJDEN HEEREN DOEKEN, Zwart en paarsch ZIJDEN FLUWEEL, enz.

Zoomede een aantal BOEKWERKEN, waaronder een PRENTBIJBEL met ZILVEREN SLOT, CLAVEL, Geschiedenis der godsdiensten, enz. (157)

VERTREK VAN SCHEPEN.

HET STOOMSCHIP SOERABAYA.

Vertrekt als nu bepaald op aanstaanden *Woensdag den* 18den *dezer* na den middag, naar BENCOELEN, en PADANG via SAMARANG en BATAVIA. Adres bij

SOERABAYA, W. CORES DE VRIES.
12 *Maart* 1857. (155)

VOOR PASSAGE NAAR NEDERLAND.

Wordt aangeboden het voor den overvoer van passagiers allerdoelmatigst ingerigt Breemsche schip *JOHANNE WILHELMINE*, kapitein KLOCKGETER, zijnde het vertrek van hier bepaald omstreeks ultimo dezer.

Voor nadere informatien gelieve men zich te vervoegen tot den Gezagvoerder in het *Java-Hotel* of bij

(165) *De Agenten*,
FRASER EATON & CO.

PASSAGE NAAR NEDERLAND.

Wordt aangeboden met het uitmuntend en voor den overvoer van passagiers bijzonder goed ingerigt Nederlandsch schip *CORNELIA*, kapitein J. B. JASKI, varende een geëxamineerden *Doctor*.

Het vertrek zullende plaats vinden omstreeks ultimo dezer maand van hier direct.

Nadere informatiën zijn te bekomen bij den Gezagvoerder in het *Hotel Montoft* en bij

(164) *De Agenten*,
FRASER EATON & CO.

WORDT GEVRAAGD:

EEN RIJPAARD, boven de vier voet, liefst Sandelhout. Aan te bieden bij de uitgevers dezes. (148)

Het HUIS bewoond door Dr. ONNEN. Te bevragen bij den WelEdG. heer H. G. BOUMEESTER, 1ste Luit. der artillerie. (151)

13de BATAILLON.

Wordt TE KOOP aangeboden:
EEN COMPLEET STEL HOORNMUZIJK,
EENIGE CLARINETTEN enz., bij elkander of afzonderlijk. Adres bij den Sergeant Majoor Hoornblazer RAUPPE. (162)

De ondergeteekende, Muzijkmeester, VIOLONCELLIST van *Amsterdam*, heeft de eer aan heeren Muzijkliefhebbers van *Soerabaya* te berigten, dat hij alhier is aangekomen en zich aanbeveelt tot het geven van Muzijkonderrigt en zich tevens belast met het stemmen en repareeren van PIANO'S, in welke laatste betrekking hij eene veeljarige ondervinding heeft verkregen zoowel in de gerenomeerde fabrieken van J. BROADWOOD & SONS, te *London* en BERDEN & Co, te *Brussel*, als in de PIANOHANDEL van wijlen H. C. STEUP, te *Amsterdam*. Adres bij de Uitgevers dezes.

(157) K. H. STEUP.

GENERAAL ASSAUT.

Heeren MEESTERS en PREVOTS worden uitgenoodigd tot de bijwoning van een **GENERAAL ASSAUT**, hetwelk plaats zal hebben op *Zondag den 22sten dezer*, in het gebouw der kantine in de stad.

Bij deze gelegenheid zullen brevetten voor bovengenoemde graden worden uitgereikt. (163)

De ondergeteekende likw[illegible]ert. Hij verzoekt beleefdelijk zijne debiteuren [illegible] inter, v. [illegible]gste hun debet te voldoen.

SOERABAYA [illegible] Dec. Pri[illegible] [illegible]nd. unt, S. H. WANDERS.
4 *Maart* 1857. (153)

De ondergeteekende heeft de eer de ingezetenen van *Soerabaya* te berigten dat zij thans in staat gesteld is meerdere uitbreiding aan haar INSTITUUT te geven zoomede dat er aldaar gelegenheid bestaat tot het ontvangen van onderrigt in het TEEKENEN en de ZANG.

GATOTTAN. De wed. F. C. STEUP,
(156) geb. STEUP.

ZOETEMELKSCHE KAAS, GEDR. VRUCHTEN, BANKET, Overheerlijke VIJGEN in doozen, SELTSERWATER, KANARIE ZAAD en vele andere artikelen zeer goedkoop. Bij
Werfstraat. (153) H. MARTENS.

PUIKE ZOETEMELKSCHE KAAS
en
POEDERCHOCOLADE.

(159) Bij F. SCHMID.

VERSCH ZELTSERWATER.
PUIKE HARING.
ECHTE SMIRNASCHE VIJGEN.
ID. MACASSAARSCHE ROODE VISCHJES.
(149) Bij LEDEBOER & CO.

MET DE MAIL ONTVANGEN.

MUZEN-ALMANAK 1857.	*f* 10.—
ZEE-ALMANAK 1857	» 6.—
IDEM. 1858.	» 6.—
RESIDENTIE ALMANAK 1857.	» 10.—
HUMORISTISCH ALBUM 1857 afl. 1—4.	» 14.—
De Nieuwe Militaire Spectator. Jaarg. XI, afl. 1—4.	» 15.—
De Nederl. Spectator van den Ouden Heer SMITS. Jaarg. I en II, afl. 1.	» 34.—
TRÉSOR des demoiselles. 1857 livr. 1.	» 18.—
ILLUSTRATED LONDON NEWS.	» 50.—
ILLUSTRATION. 1857.	» 36.—
Mr. A. ROGAERS. Tollens.	» 2.—
JAN VAN BEERS. Lijkkrans voor Tollens.	» 1.—

(145) E. FUHRI & CO.

HEEREN HEMDEN, KABAIJEN, ONDERBROEKEN SERVETTEN, TAFELLAKENS, en HANDDOEKEN.
(160) Bij F. SCHMID.

232ste
NEDERLANDSCHE STAATS-LOTERIJ.

Heele Loten en gedeelten daarvan worden bij de ondergeteekenden op bestelling aangenomen. Bij vooruitbetaling à *f* 85. — Bij betaling op de ontvangst, *f* 90. — rec.
(72) **E. FUHRI & CO.**

HOLLOWAY PILLEN EN ZALF.

A CONTANT.

Doozen Pillen.			*Potten Zalf.*		
Eerste Grootte	*f* 10.—	rec.	Eerste Grootte	*f* 10.—	rec.
Tweede idem	» 5.—	»	Tweede idem	» 5.—	»
Derde idem	» 3.—	»	Derde idem	» 3.—	»

(137) E. FUHRI & CO.

SOERABAYA, den 21sten Maart 1857.

BATAVIA.— In den namiddag van den 4 dezer viel de Bantamsche waterdrager Markoesson, terwijl hij bezig was water te scheppen, op de hoogte van Kebon Djoeroek in het Molenvliet. Waarschijnlijk kon hij niet zwemmen, want hij verdween dadelijk. Alle hulp om hem te redden, was vruchteloos en eerst in den namiddag van den volgenden dag werd zijn lijk, eenige honderd passen benedenwaarts van de plaats, waar hij verdronken was, gevonden.

— Z. M. stoomschip *Merapi*, hetwelk den 11 November l.l. uit Vlissingen is gestoomd, is den 4 Maart des namiddags ten 1 ure, via Madera en de Kaap de Goede Hoop, te dézer reede aangekomen, onder quarantaine vlag, wegens eene aan boord geheerscht hebbende pokken ziekte, die thans echter gelukkig geweken is. Het état major is zamengesteld uit den kapitein luitenant ter zee, commandant J. J. Westerouen van Meeteren, luitenant ter zee 1ste klasse, 1ste officier N. M. J. Kroef, luitenants ter zee 2de klasse J. Spanjaard en F. ten Bosch, adelborsten 1ste klasse G. D. C. Thierens, J. M. Brevet, H. P König, en Jhr. J. M. Clifford Kocq van Breugel, officieren van gezondheid 2de klasse B. Carsten en C. M. Cijfveer, officieren van administratie 2de klasse C. Tromp en der 3de klasse C. J. Umbgrove, B. M. E. Crèvecoeur en O. W. Gobius, adjunct administrateur G. H. C. van Nuijs en scheepsklerk H. L. F. Pisuisse.

— Op den 6den dezer des namiddags, is ter reede aangekomen het nederlandsch koopvaardijschip *Kosmopoliet*, aan boord hebbende een detachement suppletie troepen, sterk 175 onder-officieren en manschappen, onder het bevel van den, van verlof naar Nederland terugkeerenden kapitein der infanterie Dekker, medegeleiders de 2de luitenant der infanterie Aithon, van het Nederlandsch leger, de 2de luitenant der artillerie Deibel en idem der cavallerie Lenkering, beide van de militaire academie te Breda, benevens de officier van gezondheid der 3de klasse Cochius.

Het bedoeld detachement bestaat grootendeels uit manschappen van het Engelsche vreemdeu legioen, die, volgens getuigenis van deszelfs commandant, zich aan boord uitmuntend gedragen hebben, zoodat geen hunner eene enkele straf gedurende de reis is opgelegd, terwijl overigens over de behandeling aan boord de grootste tevredenheid heerscht.

Heden middag zal dit detachement ontschepen.

—Heden morgen ten 7 ure is het vonnis ten uitvoer gelegd, waarbij de inlandsche fuselier der 2de compagnie van het 11de bataillon infanterie Wiromito, tot den dood met den strop verwezen is, wegens moedwilligen manslag, in het Chinesche kamp alhier gepleegd. *(Java-Bode.)*

Kaapstad, 4 Dec. Met innig leedwezen moeten wij melden dat terwijl de *Zalt-Bommel* de baai op gisteren morgen trachtte uit te loopen, om deszelfs reis naar Algoabaai voort te zetten, hetzelve op de rotsen geraakte tusschen de Chavonne batterij en de visscherij van den heer Granger. De jeugdige emigranten en al de andere passagiers zijn behouden aan wal gezet. De pogingen sedert aangewend om het vaartuig weder vlot te krijgen, zijn tot ons leedwezen, geheel mislukt.

Kaapstad 11 Dec. *De Zalt Bommel.* Het wrak en de lading van dat vaartuig werden op ll. Zaturdag verkocht. De romp aan den heer Granger voor £st. 1270 en de masten, rondhouten, lading enz., aan aan verschillende koopers voor £st. 1480. Wij vernemen dat de heer Granger geslaagd is een groote hoeveelheid genever, boter en ledige vaten uit het wrak te halen, en dat er alle vooruitzigt bestaat het vaartuig weder vlot te krijgen, zijnde het den duiker die hetzelve onderzocht heeft gebleken dat het maar weinig schade heeft geleden.

Men zegt, dat het gouvernement, op verzoek van Kapitein Juta, een hof van onderzoek heeft benoemd naar de oorzaak van het ongeluk, te bestaan uit sir W. Wiseman, de heer Fraser, schipper van de *Penelope*, Kapt. Tinly en Kapt. Murison.

De *Mercantile Advertiser* in deszelfs nommer van Zaturdag gemeld hebbende, dat de *Zalt Bommel* bij hare aankomst, ongelukkig te kort onder de wal, geankerd was, heeft kapitein Jamison, de havenmeester, den volgenden brief aan dat blad gerigt, ter verontschuldiging van het haven-departement.

„De *Zalt Bommel* kon met geene mogelijkheid op eene betere plaats het anker hebben geworpen, hetzij ten aanzien van gemak, veiligheid, of om uit te zeilen! vooral ten aanzien van laatsgemelde in dit getij des jaars; zijnde het op dien tijd het meest noordelijke vaartuig in de haven geweest en met de heerschende winden geen vaartuig te lijwaarts waartegen het zoude hebben kunnen stooten, en meer dan ver genoeg van wal, voor het grootste vaartuig om uit te zeilen. Door deze opheldering wensch ik geenzins dat het verstaan worde eenige blaam op den kapitein van dat vaartuig te werpen; ongelukken van een dergelijken aard zullen en kunnen den besten zeeman overkomen, en wanneer kapitein Juta opgeroepen wordt, is er geen twijfel of hij zal zich tegen eenige onaangename geruchten, welke er verspreid mogen zijn, kunnen verantwoorden.

NEDERLAND.

Den 18den November heeft eene commissie van vijf leden uit en namens de arrondissements-regtbank te Amsterdam, den heer M. C. van Hall, bij gelegenheid van de vijf en twintigjarige bekleeding van het voorzitterschap dier regtbank, een prachtig zilveren inktkoker overreikt. Dit kunststuk, want het mag inderdaad dien naam dragen, is geheel in rocaille-stijl gedreven door de heeren Dickhoff en Salm, alhier. Op eene rots die in het midden verrijst, is eene afbeelding van het paleis van justitie met de meeste zorg gegraveerd. Daarboven staat een massief zilveren beeld der geregtigheid, houdende in de linkerhand de weegschaal. De regterhand houdt het zwaard en rust te gelijkertijd op een schild, met de woorden:

TRIBUNAL
AMSTELODAMENSE
PRAESIDI.
18 Nov. 1831—1856.

Op de deksels der beide kristallen fleschjes ter weerszijden verrijzen regts een zingende zwaan en links een adelaar. Van voren loopt het geheel in eene schelp uit, op welker bovensten rand een aardglobe, een lier en een rol papier prijken. Niet alleen om het smaakvolle van het geheel en de allerloffelijkste bearbeiding, maar vooral door de gestrengheid van den stijl, welke tot in de minste kleinigheden is doorgevoerd, trekt het geschenk de aandacht.

— Den 18den Nov. is te Amsterdam een commissionnair in effecten, die gepoogd heeft door tusschenkomst van een der beambten van de Nederlandsche bank, een valsch kassiersbriefje, ten bedrage van *f* 12,000 te disconteren bij genoemde bank, in handen der justitie overgeleverd. Bij onderzoek is, naar wij vernemen, gebleken dat bedoelde commissionnair voorhanden had onderscheidene valsche kassiersbriefjes, voorzien van de naamteekeningen van aanzienlijke kassiers te dezer stede en wel ten bedrage van ruim *f* 50,000.

— Als eene bijzonderheid der vermelding waardig, deelt men mede, dat een kolonist uit Veenhuizen, beschuldigd een brandbrief geschreven te hebben, door het hof van Drenthe wegens onvoldoend bewijs is vrij gesproken. In plaats van over de vrijspraak verheugd te zijn, komt bij daartegen in cassatie. De kolonisten wenden thans alles aan om in de gevangenis te komen, vermits zij denken, dat het voedsel daar beter is dan in de kolonie. Soortgelijke gebeurtenissen komen thans dikwijls voor en schijnen voorziening te behoeven.

— Naar men verneemt heeft Maria van Leijen, huisvrouw van Jan Schaap, zich in cassatie voorzien tegen het arrest van het provinciaal geregtshof van Gelderland, waarbij zij, wegens op hare stiefdochter gepleegde vergiftiging, is veroordeeld tot de straffe des doods.

— Te Coevorden is iemand, beschuldigd van bigamie, in verzekerde bewaring genomen en naar Assen opgezonden; hij was in Indie gehuwd, verliet vrouw en kind en huwde later te Amsterdam, zijne geboorteplaats, een meisje uit Coevorden, waar hij zich met der woon nederzette; de eerste, bedelende, ontmoette hem te Coevorden; zij werd als bedelares in hechtenis genomen en maakte toen den regter met de wandaad van haren man bekend.

— Van de veroordeeling door de arrondissem.-regtbank te Haarlem, van den timmerman J. van der Weiden Cz., aannemer van de tijdens het Costersfeest ingestorte tribunes, is door hem geappelleerd geworden bij het prov. geregtshof. Dezer dagen is die zaak aldaar behandeld, en is het vonnis van de regtbank (zes weken gevangenisstraf, twee geldboeten à *f* 50 en de kosten) veranderd in eene cellulaire gevangenisstraf van acht dagen en de kosten.

— Dezer dagen stond voor het provinciaal geregtshof van Zeeland teregt Apolonia Notelaar, weduwe van Josephus de Bock, van Koewacht, beschuldigd van toeleg op het leven harer stiefdochter, en zulks door stukjes phosphorus van lucifers in hare boterhammen te steken. Na verhoor van 7 getuigen en 2 deskundigen, requireerde de procureur-generaal de schuldigklaring aan het haar ten laste gelegde feit, en dienvolgens de doodstraf op haar toe te passen. Mr. J. Snijder was aan de beklaagde ambtshalve als verdediger toegevoegd.

Het hof heeft den 14den dezer over haar de doodstraf uitgesproken.

— Te Nijmegen is een der dieven in hechtenis genomen van de vele R. C. kerksieraden van zilver, goud of edelgesteenten, die in de laatste tijden uit verschillende kerkgebouwen in onderscheidene provincien onzes lands ontvreemd zijn.

De schuldige is een Pruis van geboorte, en vroeger door de arrondissements-regtbank te Gorinchem tot 5 jaren gevangenisstraf veroordeeld. In Pruissen moet hem nog eene straf wachten, wijl de regering van dat land, op het vernemen zijner aanhouding, zijne uitlevering gevraagd heeft, nadat hij hier te lande aan de wet zal hebben voldaan.

Aanvankelijk ontkende de boosdoener halstarrig, doch zich overtuigd ziende, zou hij reeds zijne schuld, en bepaaldelijk aan den kerkroof te Wijchen en Balgooijen en den diefstal in eene kerk bij Eindhoven volmondig hebben

beleden. Het is te verwachten dat zijne bekentenis meerdere medepligtigen aan den dag brengt.

— Wij hebben (zegt de *Arnh. Ct.*) laatstelijk melding gemaakt van een geding, voor den kantonregter te Arnhem gevoerd door een armen bakkersjongen, die op eene der naburige buitenplaatsen door een woedenden, losgeraakten hond vreesselijk was geteisterd, tegen den eigenaar van dien hond, ten einde van dezen schadevergoeding te verkrijgen voor vernielde kleederen, kosten van verpleging, langdurig gemis van alle verdiensten, doorgestane pijnen en smarten.

Bij een zeer gemotiveerd vonnis van den 11den dezer heeft de kantonregter eene beslissing in deze zaak gegeven, hoofdzakelijk overwegende, dat ieder, in het algemeen, naar de wet verpligt is, de schade te herstellen, door zijne schuld, toedoen of nalatigheid, aan anderen te weeg gebragt; dat met name, ingevolge art. 1404 B. W., de eigenaar van een dier aansprakelijk is voor de schade, door dat dier veroorzaakt; welke bepaling, naar eene algemeen gehuldigde regtsleer, slechts uitzondering lijdt, ingeval hij, die de schade ondervonden heeft, door onregtmatige handelingen of eigen bedrijf die schade heeft beloopen; dat, in het gegeven geval, erkend zijnde, dat de bakkersjongen brood moest brengen bij den tuinman op de buitenplaats, geene onregtmatige handeling heeft plaats gevonden, zoo hij zich binnen het rasterwerk begaf, en het beweren van den ged., dat hij het hek van het huis niet vermogt in te gaan, maar langs een ander pad naar de tuinmanswoning behoorde te gaan, niets ter zake afdoet, vermits, al ware het bewezen, hetgeen het geval niet is, de jongen altoos binnen het rasterwerk moest komen. Op deze gronden heeft de kantonregter den ged. veroordeeld, om aan den bakkersjongen alle kosten en schade te vergoeden, mits de som van ƒ 200 niet te boven gaande, door dat ongeval geleden, nader bij staat op te maken en te vereffenen.

— Dezer dagen zijn in de nabijheid van Amersfoort gearresteerd twee wachtmeesters van het regiment veld-artilerie, aldaar garnizoen houdende, die een zak met haver bij zich hadden, van de garnizoens-fourage afkomstig. Alles doet vermoeden, dat zij zich aan diefstal daarvan hebben schuldig gemaakt. Ieder afzonderlijk gevangen gezet, heeft een hunner zich door ophanging getracht van het leven te berooven. Zijne bewakers hebben dit nog in tijds ontdekt, zoodat er kans is hem in het leven te behouden. Het onderzoek in deze zaak wordt ijverig voortgezet.

— Den 15 dezer heeft in de nabijheid der stad Maastricht eene betreurenswaardige gebeurtenis plaats gehad. Twee schippersknechts hadden in eene herberg aldaar twist gekregen en werden dienvolgens door den herbergier aan de deur gezet. Zij begaven zich hierop naar hun vaartuig, hetwelk onder de gemeente St. Pieter in het kanaal lag. In de nabijheid gekomen, ontbrandde hun twist op nieuw, en haalde een hunner een mes te voorschijn, waarop een derde knecht, die zich op het schip bevond, toeschoot om hen te scheiden, met het ongelukkig gevolg, dat hij een steek in den buik ontving, welke eenige uren later zijn dood ten gevolge heeft gehad. De dader bevindt zich in handen der justitie, terwijl zijn makker, na voorloopig in hechtenis genomen te zijn, weder ontslagen is.

Paramaribo, 20 November 1856.

In de weersgesteldheid heeft zich eene buitengewone variatie vertoond. Reeds in de laatste helft der maand October (anders de groote drooge tijd) begonnen er zware buijen regens te vallen, die tot nu toe, met kleine tusschenpoozingen, blijven voortduren, zoodat de koffij niet op zijn tijd konde worden afgewerkt, en in de werkzaamheden op het veld teleurstellingen werden ondervonden; voor het suikerriet en de banaan is het weder daarentegen gunstig. De gezondheidstoestand der bevolking is evenzeer naar wensch.

In den zedelijken en politieken toestand der kolonie hebben zich twee merkwaardige omstandigheden voorgedaan. De eene is de gunstige uitwerking die eene proefneming tot verwisseling der straf van zweepslagen, met die van dwangarbeid, aan publieke werken, op de *stads slaven* heeft te weeg gebragt, ten gevolge waarvan eene gouvernements resolutie van den 10 dezer maand (voorkomende in het *Gouvernements Advertentie blad* van den 13 daaraanvolgende) is uitgelokt, die, bij alle weldenkenden, eenen aangenamen indruk heeft te weeg gebragt. In eene der zinsneden dier resolutie drukt de gouverneur zich volgenderwijze uit: „Zoo eenerzijds de meesters toejuiching verdienen, om de toepassing van de straf van slagen te doen afnemen, is het aan de andere zijde ook gebleken, dat de straf van gevangenis met dwang-arbeid, op de slaven, — *hoe bevreemdend het ook moge schijnen*, — indrukwekkender is, dan die van slagen." — De voordeelen, uit het oogpunt van zedelijkheid, hierdoor verkregen, kunnen niet dan belangrijk genoemd worden, en het is buiten twijfel, dat een voortgang op dien weg, tot meerdere gunstige resultaten zal leiden, en het magtwoord dat de slaven niet voor verbetering vatbaar zijn en zonder de zweep niet kunnen geregeerd worden, plaats zal maken voor de overtuiging dat menschelijke behandeling, menschelijke bestraffing en doelmatige opleiding het vermogen in zich bevatten, om den neger uit zijnen verdierlijkten toestand op te heffen.

De andere omstandigheid die wij bedoelen, is de waarschuwende stem, welke zich uit den boezem van *plantaadje-slaven* omtrent de emancipatie heeft doen hooren, en tot ernstig nadenken wenkt. — In verschillende buiten districten hebben de slavenmagten van onderscheidene effecten, (met namen *Potribo*, *Schoonoord*, *Men souci*, *Eendragt*, *Nieuwzorg* en eenige anderen), dezer dagen explicatie gevraagd van het laatste koninklijk besluit, hetwelk volgens hetgeen zij daar van ondershands hebben vernomen, in zich zou bevatten eene bepaling, dat *éene maand* na hare afkondiging de emancipatie moet geproclameerd worden en waarop zij te vergeefs hebben gewacht. — Zij waren in het denkbeeld dat de directeurs hun den vrijbrief onthielden, en sustineerden dat de helft van het taakwerk, *in hun voordeel*, moest strekken. — Alle verzekeringen der directeuren leden schipbreuk op hun wantrouwen, en er schoot niets anders over, dan eenige der slaven met de Bastiaans aan het hoofd naar de stad te zenden. — Dit geschiedde zeer ordelijk, sommigen werden bij de administrateuren, anderen bij den procureur-generaal gebragt. Deze ambtenaar behandelde de zaak zeer menschkundig; liet hen, door een gezworen tolk, de op de zaak betrekkelijke artikelen van het koninklijk besluit, in het Neger-Engelsch voorhouden, vermaande de negers tot geduld, gehoorzaamheid en vlijt, in afwachting van de goede bedoelingen der regering ten hunnen aanzien.

Aldus teregt gezet en onderrigt vertrokken de slaven rustig naar hunne plantaadjen terug.

Uit deze gebeurtenis bemerkt men: 1°. Het nadeelig gevolg van geheimhouding der reglementen omtrent de behandeling der slaven, in tegenstelling van den gunstigen invloed van openbaarheid bij het hoofd der policie; 2°. Het bewijs, dat de geest van vrijheid bij de negers op de plantaadjes zoozeer is doorgedrongen, dat de wensch om de banden der slavernij te slaken, zich door daden naar buiten vertoont, en men dus niet te lang mag dralen om daaraan gevolg te geven, zonder zich te wagen aan eene onverhoedsche afdwinging, die noodlottig voor de geheele kolonie zoude kunnen worden.

De hoop is nu nog de eenige dijk tegen den stroom van uitbarsting. Volvoere men dus tijdig, wat niet meer kan teruggehouden worden, voor dat te leurgestelde verwachting den dijk omverwerpe en de vloed zijn vernielend vermogen doe ondervinden.

ENGELAND.

— De heer Stevenson, tot nu toe gouverneur van Britsch Honduras, is benoemd tot gouverneur van Mauritius en zal vervangen worden door den heer Seymour.

— Volgens de *United Service Gazette* zullen de hertog van Cambridge en de lords Seaton en Gough binnen kort tot veldmaarschalken bevorderd worden.

— De prins van Pruissen is benoemd tot ridder der Bathorde.

— Overleden zijn de generaal Wm. Henry Gardner, de admiraal sir H. Hart, commissaris van het invalidengesticht te Greenwich, de schout-bij-nacht Wetherall, de markies van Queensbury en de bekende matigheids-apostel vader Mathew.

Nopens laatstgenoemde deelen de dagbladen de volgende bijzonderheden mede: Pater Matthew was de afstammeling van een adellijk geslacht, in het land van Wallis gevestigd. In de annalen van dat gewest wordt een zijner voorouders genaamd, koning van Cardighan. Die hooge afkomst belette echter niet, dat de laatste afstammelingen van dien vorst tot een staat van behoefte vervallen waren. Hij omhelsde den geestelijken stand in het jaar 1814 en muntte weldra uit door zijn ijver voor de zedelijke en stoffelijke belangen van zijne gemeente. Hoewel Katholiek boezemde hij den Protestanten zooveel vertrouwen in, dat de leden van het genootschap der vrienden, die besloten hadden zich met alle kracht tegen de meer en meer veld winnende neiging tot dronkenschap onder de Ieren te verzetten, zich tot hem wendden, met het verzoek, om zich aan hun hoofd te stellen. Pater Matthew aanvaardde die taak en weldra werden zijne pogingen met den besten uitslag bekroond. Reeds in 1829 had de beweging in het belang der matigheid zulk eene vlugt genomen, dat o. a. te Nenagh op één dag 28,000 personen en te Galway in twee dagen 40,000 zich verbonden, om zich voortaan van alle sterke dranken te onthouden. Dublin telde in den tijd van vijf dagen 70,000 nieuwe leden; een bewijs van den ijver van den zendeling en van de kracht zijner prediking. Na dus tot heil van zijn vaderland werkzaam geweest te zijn, vertrok hij naar Amerika, overal met eerbied en belangstelling ontvangen wordende. Zijn vurige welsprekendheid bezorgde hem dagelijks nieuwe bekeerlingen, waarvan velen duurzaam waren. In den laatsten tijd schonk koningin Victoria hem uit hare bijzondere fondsen een jaargeld van £ 300, als een blijk van erkentelijkheid voor de weldaad, welke hij aan haar volk bewezen had.

— De beide onderzeesche telegrafische kabels tusschen Engeland en het vaste land zijn gebroken of ten minste zoodanig beschadigd, dat de telegraphische verbinding niet meer bestaat. Dit geschiedde gedurende de hevige winden, die even als op de geheele westelijke kust van Europa, in het kanaal geheerscht hebben, door een schip van 700 tonnen, dat zijne ankers liet vallen, en achtereenvolgens iederen kabel medesleepte, toen hij zich later verwijderde.

— Een vreesselijk ongeluk wordt uit Napels berigt:

In den nacht van den 4den Januarij ll. vloog de *Carlo III*, een Napelsch stoom-fregat in de lucht door de ontploffing van het buskruid, dat aan boord was.

Dit fregat lag gereed om de haven te verlaten, ten einde naar Sicilie eene bezending ontslagen soldaten over te brengen. — De slagtoffers door deze ontploffing waren talrijk, eenige werden door een Engelsch schip opgehaald en gered. —

SPANJE.

In Spanje is de maarschalk Narvaez met de overige leden nog aan het bewind, met uitzondering van den minister van oorlog Urbistondo, die plaats heeft gemaakt voor den generaal Figueras. Hiervoor schijnen volstrekt geene staatkundige redenen bestaan te hebben, en eerstgemelde, een aanhanger van het absolute koningschap is, ter vergoeding zijner portefeuille, aan het hoofd der hofhouding van den koning-gemaal geplaatst. De laatste omringt zich dus, zooals men ziet, met mannen zijner partij, waardoor de weinig constitutionele staat van zaken in dat ongelukkig land immer nog meer gevaar loopt, en thans is de geheele hofhouding bereids weer op denzelfden voet als vóór de invoering van den constitutionelen regeringsvorm. — Van eene bijeenkomst der Cortes verneemt men niets, of liever, wat men er van verneemt, doet denken dat dit ligchaam althans niet eer dan in den aanstaanden zomer zal bijeenkomen; terwijl de verkiezingen van de nieuwe gemeentebesturen den 5den Februarij zullen plaats hebben. De diplomatieke betrekkingen met den Heiligen Stoel zullen hervat worden, ten gevolge van de betere verstandhouding, die door den nieuwen staat van zaken tusschen beide regeringen ontstaan is. Dit was trouwens te verwachten, nadat de wet tot verkoop der geestelijke goederen ingetrokken en het concordaat in zijne volle kracht hersteld was. De heer Mon, herhaalde malen minister van financien, is reeds tot gezant te Rome benoemd, welke keuze aan de pauselijke regering zeer welgevallig moet zijn.

De materieele welvaart des lands is sedert de intrekking van de wet betreffende de verkoop der geestelijke, nationale en gemeentelijke goederen jammerlijk achteruit gegaan, en geen wonder, al die uitgestrekte goederen in de doode hand, waarvan reeds een gedeelte door de tot stand gebragte verkoopen aan de particuliere industrie was overgegeven, zouden verder aan de krachten van particuliere personen afgestaan worden, en dit vooruitzigt oefende een heilzamen invloed uit. Aan dit alles is thans de bodem ingeslagen. Hierbij komt de buitengewone duurte der levensmiddelen, de stilstand, die in alle takken van industrie plaats heeft, het gebrek dat in het land heerscht, alle omstandigheden, die de regering op stoffelijk gebied, in eene netelige positie plaatsen. Aan de geldlijke verlegenheid, waarin ook zij zelve verkeert, heeft zij ten eerste trachten te gemoet te komen door de weder-invoering der door de omwenteling afgeschafte octrooi-regten op de eerste levensbehoeften, met eenige wijzigingen, en ten tweede door het sluiten eener leening, ten bedrage van 300 millioen realen effectief, met het huis Mirès & Co., een van die bankiershuizen te Parijs, die aldaar als het ware plotseling zijn opgekomen. De voorwaarden dier leening zijn reeds een handtastelijk bewijs van het verlies aan vertrouwen, dat Spanje sedert de intrekking van bovengenoemde wet heeft ondergaan; ze zijn zoodanig, als het zes maanden vroeger niet noodig had gehad aan te nemen. Volgens de voorloopige schikking met dat bankiershuis had men den koers van 41 voor het nieuwe 3 pCt fonds aangenomen, doch zou men ook de openbare mededinging inroepen, om, zoo mogelijk, voordeeliger voorwaarden te bekomen, onder voorbehoud dat het huis Mirès & Co. den voorrang zou hebben, wanneer zijne inschrijving met de hoogste mogt gelijk staan. Het resultaat dier openbare inschrijving was, dat aan dat huis de leening toegewezen werd tot den koers van 42,56, welke verhooging een gevolg was van de concurrentie, die de voordeelige voorwaarden uitgelokt hadden, hebbende de maatschappij van het Spaansche crediet, aan welks hoofd de vertegenwoordiger van Rothschild staat, ingeschreven tot 42.55. Men zou zich echter zeer bedriegen, wanneer men dien koers eenvoudig met de tegenwoordige notering der 3 pCt. Binnenl. te Madrid vergelijkt, want dan zou men tot een gunstig resultaat komen; doch vooreerst gaat er niet minder dan 8 pCt. commissieloon af, en ten andere zijn de twee eerst halfjarige coupons ten voordeele van den geldschieter, zonder nog te rekenen, dat de Binnenlandsche 3 pCt. (waarmede het nieuwe fonds oogenblikkelijk vergeleken is wegens de onzuiverheid der bron, waaruit het is ontstaan) steeds eenige percenten lager genoteerd is dan de Buitenlandsche 3 pCt.

Wat nu de politieke gesteldheid van Spanje betreft, deze heeft zich sedert de vorige maand niet verbeterd. Het ministerie is wel is waar voortgegaan met zijne verzoenende maatregelen tegen voormalige hoofden van burgerlijk en militair bestuur, waarvan tot bewijzen kunnen strekken de terugkeer van den sedert de omwenteling van 1854 verbannen minister-president Sartorius en het besluit waarbij de generaal Falcon, dezelfde, die zich na den val van Espartero, aan het hoofd der junta te Saragossa tegen O'Donnell gesteld en diensvolgens de wijk naar Frankrijk genomen had, in al zijne waardigheden hersteld wordt; doch de drukpers ligt er als het ware geheel aan banden, terwijl de kuiperijen en hofintrigues er zulk eene hoogte bereikt hebben, dat Narvaez zich elken maatregel, elken stap betwist ziet met eene hardnekkigheid, die het regeren bijna onmogelijk maakt; want men vergete niet, dat de meer reactionaire en absolutische partij alles in het werk stelt om Narvaez den voet te ligten, bij wien nog immer een zeker, al is het dan ook nog zoo gering, constitutionalisme bestaat. Algemeen is men ten minste van gevoelen, dat de de staat van zaken in Spanje zoo niet kan blijven, en weldra voor een anderen zal plaats maken, hetzij van nog meer reactionairen, hetzij van meer liberalen aard, al naar mate de koningin aan verderfelijke of wijze raadgevingen gehoor zal verleenen.

Wij hebben voor ons liggen een gedrukten Vastenbrief voor het jaar 1857 over de slechte boeken. Die brief is door ZHEw., den bisschop P. M. Vrancken, te Batavia aan zijne leeken rondgedeeld.

In dien brief wordt gewaarschuwd tegen de zondige en goddelooze strekking van vele boeken, inzonderheid van de Fransche romanlitteratuur, en worden, in eene aanhaling, de namen van Dumas, Sue en de Balzac genoemd. In zoo verre kunnen wij vrede hebben met het gevoelen van ZHEw., en zonder hetzelve geheel te deelen het eerbiedigen, maar wat wij niet met stilzwijgen mogen voorbij gaan, waartegen wij luide onze stem willen verheffen, dat is de verklaring dat de in dit uittreksel aangewezen boeken van wetenschap en litteratuur verderfelijk voor het godsdienstig gemoed zijn. Dat is eene onwaarheid, die alleen kan verkondigd worden, om onkunde en duisternis voor beschaving en kennis in de plaats te stellen. Wel wordt er van de troost gesproken uit *goede* boeken te halen, maar welke die zijn, wordt in dit stuk niet aangewezen; alleen wordt hier gezegd welke de KWADE boeken zijn.

Wij laten de taak om onze meening in ruimere trekken aan te toonen aan meer bevoegden over. Wij willen alleen op de heillooze, strekking der in dit stuk verkondigde leer gewaarschuwd hebben, aangezien wij het als een *zeer ongunstig* teeken des tijds beschouwen

dat een hooggeplaatst priester, in dezen tijd en in deze gewesten, in een gedrukt stuk, zich aldus durft uit te drukken.

Wij nemen het uittreksel letterlijk over.

De Redactie.

En gij Priesters, eerwaardige Medearbeiders in den wijngaard des Heeren! verheft uwe stemmen, zoo ooit, dan is nu de tijd van spreken daar, verkondigt op de daken het woord des Heeren, laat uwe vroome en voorzigtige stem als een donder alom in de ooren klinken, wijst met nadruk de zich opeen hoopende gevaren aan, die zoo velen reeds aan den rand des afgronds gevoerd hebben, en anderen nog dagelijks daarheen slepen. Waarschuwt uwe onderhoorige geloovigen tegen het gedurig dieper inkankerend vergif der kwade boeken: Algemeene en bijzondere Geschiedenissen, Magazijnen, Woordenboeken, Dag-, Week- en Maandbladen, Natuur- en Aardrijkskundige geschriften, verzamelingen van Brieven, Levens- en Reisbeschrijvingen, Romans- en Tooneelstukken in alle talen, vormen en titels, zelfs onder de bedriegelijke leus van Christendom en goede zeden, welke laatste zeker de trouwloosste gidsen zijn in de letterkundige wereld. Bijna geen een dier telgen van de hedendaagsche ontaarde drukpers is onbesmet, in schier allen is de satan der eeuw doorgedrongen, de adem van den geest der omkeering is bijna over allen gegaan, bijna uit allen dampen in meer of minder mate als uit een verstikkende moeras, ongeloof, zonde en dood! Laat uwe Predik- en Biechtstoelen weergalmen van de levendigste schetsen der wrange vruchten der schadelijke boekwerken; verkondigt Israël zijne verregaande overtreding en tracht uit al uw vermogen de onteerende geestelijke hoerderijen des volks te weeren, dringt in de harten, boekerijen, leesvereenigingen enz. door, spoort overal tijdig en ontijdig de in het gras verscholene adder op en na, verdelgt het onkruid op den akker Gods, zuivert, o herders van de kudde des Heeren, den schaapstal van de verpestende vuilnis der kwade boeken, en scheurt dien prikkel des doods uit de harten uwer lammeren, verwijdert van hen het lokaas det nieuwigheid, het venijn der lusten, de droessem des ongeloofs, vruchten der zinsbetoovering en begoocheling der wereld. Strijdt met onbezweken moed den strijd des Heeren voor de wet en het heiligdom van God! tracht uwe geneesmiddelen geëvenredigd te maken aan de grootheid der kwaal, die thans zoo schrikbarend knaagt aan het hart der kerk en der volken! Leidt uwe schapen naar de zoete en vruchtbare weide van *goede*, *nuttige* en *godvruchtige* boeken, die in staat zijn hunnen geest met *ware* kennissen en hun hart met Christelijke deugden te versieren, leert hun die met graagte lezen, met ernst bepeinzen en met kinderlijken zin volgen; dat zij daaruit leeren als wijzen en niet als dwazen te wandelen, *den tijd uitkoopende, wijl de dagen boos zijn;* opdat zij hunnen troost zoekende in de goede boeken; *habentes solatio sanctos libros* (v), met hunne kinderen niet omkomen in den steeds zwellenden zondvloed van slechte boeken en geschriften, maar in de heilige Arke der ware wetenschap behouden worden.

(v) 1 Machab. 12: 9.

GEBOORTEN, HUWELIJKEN EN STERFGEVALLEN.

Bevallen:

H. J. Sijthoff, Meijer, Z. Tanara 10 Feb. — A. S. Meijer, Blair D., Batoe (Malang) 13 Febr. — M. H. E. Eschweiler, Möhlman, Z., Willem I 25 Febr. — J. J. A. van Capelle, Neijs, Z., Batavia 1 Maart. — L. H. Fransen van de Putte, Cornets de Groot, D., Pandji (Bezoekie) 4 Maart. — S. J. E. van der Tuuk, Loth, D., Grissee Maart. — J. C. Peltzer, Bohl, D., Soerabaya 28 Februarij.

Getrouwd:

J. W. C. Kern met E. J. C. Haack van der Goes, Samarang 10 Febr. — H. L. Emkes met M. L. C. Zeitz, Amsterdam 3 Dec. 1856. — J. P. van Kampen en A. P. Erentreich, Grissee 4 Maart.

Overleden:

Mej. C. J. van den Boogaert, Samarang 27 Febr. — Jonge jufor. S. L. A. von Ende, 7 J., Plantoengan 27 Febr. — J. A. Cormane, Batavia 25 Febr. — A. P. P. Roedler, Indramayoe 15 Jan. — Schageman, adj. ond. Willem I 21 Febr. — Mej. M. J. Altheer, Samarang 24 Febr. — J. H. Koning, Soerabaya 7 Maart.

AANGEKOMEN PERSONEN.

5 Maart C. F van de Vijver, van Ngawie; Sikman en J. Ross, van Panaroekan; P. L. de Gaaij Fortman, van Pasoeroean. — 7 Maart Beijers van der Vlugt, H. F. Hesselaar en J. van der Linden, allen van Pasoeroean.— 9 Maart S. F. Riems, van Pasoeroean; A. F. Frederiks en R. W. van Warmelo, van Ngawie; J. C. Watimma en R. Hirsch, van Pasoeroean.— 10 Maart S. A. A. Nicolay en D. F. Varkevisser, van Batavia.

VERTREKKENDE PERSONEN.

Ds. P. L. de Gaaij Fortman.

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum		*Vlag*	*Namen der Schepen*	*Gezagvoerders*	*Van*
Maart	8	Nederl. Ind.	Jenoer.	Said Mohamat bin Alie.	Batavia.
„	—	„ „	Little Tot.	Katjoong.	Pasoeroean.
„	11	„ „	Atiatool Rachman.	Sech Oemar Bafadul.	Batavia.

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum		*Vlag*	*Namen der Schepen*	*Gezagvoerders*	*Naar*
Maart	8	Fransche	Saint Louis.	Bernier.	Nantes.
„	7	Nederlandsche	Willem Barends.	C. Jaski.	Ned. via Pasoer. en Probolingo.
„	—	Nederl. Ind.	Hing Thaij.	Amat.	Balie (Padang.)
„	10	Z. M.	Stoomschip Onrust.	Luit. t/z. 1 kl. A. A. A. Gaijmans.	Batavia.
„	—	Nederl. Ind.	Hoksing.	Ho Boenting.	Riouw.
„	—	„ „	Alnoer.	Sech Awab bin Awal Said.	Samarang.
„	11	„ „	Tian Thaij.	Liem Goanling.	„ via Sumanap.
„	—	„ „	Stoomschip Langen Lamongan.	Th. Deighton.	Bat. „ Samarang.

In lading liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag	*Namen der Schepen*	*Gezagvoerders*	*Bestemming*	*Agenten*
Nederlandsche	Euterpe.	Kuipers.	Nederland.	Fraser Eaton & Co.
Fransche	Louis Cézard.	A. Anger.	Nantes.	„ „ „ „
„	Bayadère.	Gaignoux.	„	„ „ „ „
Nederlandsche	Drie Vrienden.	Anderson.	Nederland.	„ „ „ „
„	Delft.	Geelkerken.	„	„ „ „ „
„	Cornelia.	Jaski.	Onbepaald.	„ „ „ „
„	Hendrika Bartina.	G. de Boer.	Nederland.	„ „ „ „
Breemsche	Johanne Wilhelmine.	Klockgeter.	„	„ „ „ „
Ned. Ind.	Charlotte.	Sobels.	Onbepaald.	„ „ „ „
Baliesche	Fair Barbadian.	Craig.	Ampenan.	Adam & Co.
Nederlandsche	Vriendentrouw.	Greveling.	Nederland.	Schimmelpenninck & Co.
„	Komms. d. Konings v. d. Heim.	A. van Hoogenstraten.	Nederland.	Van Leeuwen & Co.
„	Factorij.	J. Janssen.	Rotterdam.	„ „ „ „
Ned. Ind.	Cheribon packet.	Massinghen.	Onbepaald.	„ „ „ „
Nederlandsche	Vlaardingen.	M. S. van Dusseldorp.	„	Ruyl Cramer & Co.
Ned. Ind.	Dennok Bientang Toedjoe.	Liem Pik I.	Riouw.	Tan Bindjang.
„ „	Alnair.	Sech A. b. Awat Said.	Samarang.	Gezagvoerder.
„ „	El Ijezer.	S. A. b. M. Aboebakar.	Amboina.	„
„ „	Banka.	G. Schuit.	Banka.	„

Aangekomen Passagiers.

Met de Nederl. Ind. brik *Atiathool Rachman*, de heer J. Smith.

Vertrokken Passagiers.

Met de Nederl. Ind. bark *Tian Taij*, een Europ. en een Inlandsch militair, benevens eene Inlandsche vrouw.— Met het Nederl. Ind. stoomschip *Langin Lamongan*, de heeren P. P. A. Tissot, H. J. Lion, H. E. Hammelburg en mejufvrouw C. Jasper, benevens bannelingen.

Schepen liggende ter reede.

Z. M. wachtschip Batavia; stoomschip Suriname, Celebes en Vesuvius; de schoenerbrikken de Lansier en Egmond; de schepen Louis Cézard, Bayadère, Delft, Johanne Wilhelmine, Fulkus So-oot en Fathal Moebarak; het stoomschip Banda; de barken Fatal Maän, Adrakool Haer, Tatas Banjermassing, Bacht Mastora, Jeannette en Cornelia, Kommissaris des Konings van der Heim, Banka, Vlaardingen, Triton, Salma, Drie Vrienden, Vriendentrouw, Factorij, Maria Agnes en Charlotta; de barken Saijan Maskoor, Cornelia, Dennok Bientang Toedjoe, Joedul Gair, Euterpe en Jenoer; de brikken Siekanoegrahan, El Ijeser, Fair Barbadian, So-Ootdin, Hendrika Bartina en Cheribon Paket; de schoeners Bella, Noertsaleh, Moostarie en Ardjoeno; de kotter Little Tot.

PASOEROEAN.

AANGEKOMEN.

6 Februarij, De Ned. Ind. kotter *Little Tot*, gezagv. Katjoong, van Soerabaya; de Ned. Ind. kotter *Paulina*, gezagv. Pa-Ardie, van Soerabaya.

VERTROKKEN.

6 Februarij, De Ned. Ind. kotter *Little Tot*, gezagv. Katjoong, naar Soerabaya; de Ned. Ind. kotter *Paulina*, gezagv. Latip naar Soerabaya.

SUMANAP.

AANGEKOMEN.

6 Maart. De Ned. Ind. bark *Pogoan Sephijr*, gezagv. Ong Kimling, van Grissee den 27sten Februarij.

VERTROKKEN.

5 Maart. De Ned. Ind. kotter *Sie Berkat*, gezagv. Sech Abdulla bin Oemar bin Salim Bagrat, naar Balie; de Ned. Ind. bark *Fathool Manan*, gezagv. Sech Awab bin Oemar Bahanan naar Amboina.

7 Maart. De Ned. Ind. schoener *Carolina*, gezagv. Pa Noor, naar Pasoeroean over Probolingo.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

De schoeners Mansoer, Almashoor, het schip Atiat Rachman, de kotter Klara, het barkschip Resident van Son en de bark Pogoan Sephijr.

Aan- en uitvoer te Soerabaya van den 9den tot en met den 12den Maart 1857.

AANVOER.

Van Batavia per de bark *Jenoor*, gezagv. Said Mohamat bin Alie, agent Gezagvoerder.

98 collies manufacturen, 1 kistje specifil, N. H. M.; 4 kisten manufacturen, 1 kist zilverdraad, McMillan Marten & Co; 23 kn. manufacturen, 40/1 en 15/2 ledige leggers, 15 kistjes wijn, Schimmelpenninck & Co; 34 ledige leggers, Adam & Co; 80 ledige leggers, Kruer von Oven & Co; 1 kistje regaal, Order; 35 collies manufacturen, Ruyl Cramer & Co; 2800 stuks zilvermunt, Gezagvoerder en eenige goederen bestemd voor Palembang.

Van Batavia per de brik *Atiatool Rachman*, gezagv. Sech Oemar Bafadul, agent Said Hasan Barkoan.

78 collies manufacturen, 11 machinerien, 3 kisten bladkoper, 12 kisten naaigaren, Fraser Eaton & Co; 7 kisten manufacturen, 2 kisten wijn, 28 kisten koopmanschappen, van Leeuwen & Co; 50 kn. wijn, Ruyl Cramer & Co; 15 banken en stoelen, Houtbeckers; 3 kisten hoeden, petten en ijzerwerk, van Eck & Co; 1 kist wijn, 5 kisten zeep, 1 kist kleeding-stukken, Bechade; 2 kisten ijzerwerk, Bouman & Co; 1 kist zijden stoffen, Ruyl Cramer & Co; 19 kisten vuurwerken, Johan; 25 manden seltzerwater, 10 vaten azijn, 1 kist diversen, van Delden; 40 vaten meel, Adam & Co; 248 kisten manufacturen, 1 wagen in 5 stuks, 1 palankijn, Kervel & Co; 4 oxhoofden, 6/4 vaten teneriffe wijn, 13 kisten manufacturen, Order; 21 picols oliefantstanden, 17 collies koopmanschappen en kleinigheden, diverse Arabieren.

UITVOER.

Naar Nantes per het Fransche schip *Saint-Louis*, gezagv. T. Bernier.

4570$^{33}/_{100}$ picols suiker, van Eck & Co; 2499$^{24}/_{10}$ picols suiker, Fraser Eaton & Co.

Naar Balie per de Nederl. Ind. schoener *Hingthaij*, gezagv. Intjek Amat.

8 kisten chitzen, Ruyl Cramer & Co; 40 picols wit ijzer, 11 stuks ledige tonnen, 1500 stuks ledige zakken, 1 kist valsch gouddraad, 8 kisten binares amfioen, Tan Biendjang.

Naar Singapore en Riouw per de Nederl. Ind. bark *Goansien*, gezagv. Go Tingbo.

41 picols lange peper, A. E. Johan, 3300 picols rijst, 81 picols katjang; 10 picols buffel hoorn, 60 picols kadelee pitten, 12$^{67}/_{100}$ picols Bal. tabak, diverse Chinezen.

Naar Nederland via Pasoeroean en Probolingo per het Nederl. schip *Willem Barends*, gezagv. Jaski.

3600 picols koffij, 81$^{352}/_{1000}$ picols kaneel, 99$^{20}/_{100}$ picols peper, 50 picols rotting, N. H. M.

Naar Riouw per de Nederl. Ind. *Hoksing*, gezagv. Ho Boenting.

30 picols olie-koek, 1200 picols rijst, 5 koijangs olie-koek, 105 picols rijst, 8 picols aardappelen, diverse Chinezen.

Naar Sumanap per de Nederl. Ind. bark *Tiang Thaij*, gezagv. Liem Tikhie.

Ballast.

Naar Samarang per de Nederl. Ind. bark *Alnoer*, gezagv. Sech Anah bin Awab Said.

280 picols kadelee pitten, 157 picols was, 750 picols olie koeken, 157$^{20}/_{100}$ picols was, 600 picols olie-koeken, 75 picols koffij, 5 kisten en balen, inhoudende lijnwaden en kleinigheden, diverse Chinezen en Arabieren.

Naar Samarang en Batavia per de Nederl. Ind. stoomschip *Langen Lamongan*, gezagv. Deighton.

Ballast.

Marktprijzen.

Suiker N°. 16 per picol *f* 19.—
Koffij per picol. Nominaal.
Rijst (carga) per koijang *f* 110 à *f* 120.—
Id. (witte) „ „ *f* 140 à *f* 150.—
Koehuiden per 100 st.
Arak per legger *f* 120.—
Olie (Klapper) per picol.
Olie (Katjang).
Kadjang Matten.
Rotting.
Wisselkoers 103 à 104%.

PROTESTANTSCHE EEREDIENST.

Zondag den 15den Maart des morgens ten half 9 ure.
Ds. VAN DAVELAAR.

ROOMSCH-KATHOLIEKE EEREDIENST.

Zondag den 15den Maart des morgens ten half 9 ure.